

ПРИНЦИПИ ЛІБЕРАЛЬНОЇ ДЕМОКРАТІЇ¹

(роздатковий матеріал до вправи «Принципи демократії. Прогулянка галереєю».)

ПРИЙНЯТТЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИБОРІВ

Хтось виграє вибори, хтось програє. Іноді сторона, що програла, відмовляється визнати поразку на виборах. При демократії повинна відбуватися мирна передача влади від однієї каденції лідерів до іншої. Тож якщо вибори дійсно були «вільними та справедливими», то всі повинні прийняти їх результати.

ПІДЗВІТНІСТЬ

У демократичній країні представники влади повинні нести відповідальність за свою діяльність. Це означає, що вони повинні приймати рішення на благо всіх людей, яких вони представляють. Вони повинні діяти в інтересах кожного, а не тільки своїх прибічників чи самих себе. Вони повинні притягатися до відповідальності за свої рішення та дії.

ЗАКОН ПРО ПРАВА

Більшість демократичних країн встановили письмовий перелік прав для захисту свого населення. Часто цей перелік входить до «Закону про права» і є частиною конституції країни. Зазвичай «Закон про права» обмежує повноваження органів влади щодо утисків свободи слова, свободи преси, права на справедливий суд чи інших свобод та прав. Суди в демократичних країнах зобов'язані забезпечувати дотримання цих прав.

УЧАСТЬ ГРОМАДЯН

Демократія вимагає участі членів громади в урядуванні. Участь — це більше, ніж просто право, це обов'язок. Існує безліч різних видів участі, включно з такими: голосування, дебати з певних питань, протест проти дій органів влади, сплата податків та участь у роботі суду присяжних. Члени громад повинні мати можливість одержувати інформацію та брати участь у засіданнях органів управління. Вони повинні мати можливість приєднуватися до громадських об'єднань. Члени громад повинні мати право вільно балотуватися на виборні посади. Участь громадян зміцнює демократію.

ЗАПОБІЖНИКИ ПРОТИ ЗЛОВЖИВАНЬ ПОВНОВАЖЕННЯМИ

Коли публічні службовці використовують свої повноваження на користь собі чи своїм друзям, вони зловживають своєю владою. Це називається корупцією. Публічні службовці також є корумпованими, якщо вони використовують державні гроші незаконно. Демократичні уряди повинні контролювати зловживання повноваженнями. Зазвичай демократичні уряди розподіляють владу і відповідальність між різними гілками чи інституціями, щоб уникнути зловживань з боку одного посадовця. Незалежні інституції та нейтральні суди повинні карати публічних посадовців, які зловживають владою або вдаються до корупції.

ЕКОНОМІЧНІ СВОБОДИ

Люди в демократичній країні повинні мати певну економічну свободу. Це означає, що уряд повинен дозволити людям володіти майном і бізнесом. Люди повинні мати можливість вибирати роботу та вступати до профспілок. У демократичній країні має існувати вільний ринок, і уряд не повинен повністю контролювати економіку.

РІВНІСТЬ

За демократії всі люди заслуговують на справедливе ставлення незалежно від їхньої раси, релігії, етнічної приналежності, статі чи сексуальної орієнтації, і вони повинні мати однакові соціальні, політичні та економічні можливості. Особи і групи можуть мати різні культури, особисті риси, мову та переконання, але кожен є рівним перед законом і користується рівним захистом відповідно до закону.

ПРАВА ЛЮДИНИ

Усі демократичні країни намагаються цінувати життя та гідність людини, а також поважати й захищати права своїх громадян. Приклади прав людини включають:

Релігія: кожен має право на свободу світогляду і віросповідання. Це право включає свободу сповідувати будь-яку релігію, змінювати релігію, безперешкодно відправляти одноособово чи колективно релігійні культи і ритуальні обряди. Це також включає право не сповідувати ніякої релігії.

Висловлювання: кожен має право на свободу думки та висловлення поглядів. Це право включає в себе свободу безперешкодного висловлення думок та пошуку і обміну інформацією з іншими.

Зібрання: кожен має право організовувати мирні збори або мирним шляхом брати участь у зборах. Змушування когось належати до політичної групи або брати участь у політичних зборах чи мітингах є недемократичним.

НЕЗАЛЕЖНА СУДОВА СИСТЕМА

У демократичних країнах суди і правова система повинні бути справедливими. Судді та судова влада повинні бути вільні від впливу й контролю з боку інших гілок влади. Вони також не повинні бути корумпованими. Незалежні суди відіграють важливу роль у становленні для справедливої й чесної правової системи.

БАГАТОПАРТІЙНА СИСТЕМА

При демократичному устрої більше ніж одна політична партія повинна брати участь у виборах і бути представленою в органах влади. За багатопартійної системи існує опозиція до тієї партії, яка перемогла на виборах. Коли в органах влади представлені члени різних партій, існують різні точки зору з питань, які належать до їхньої компетенції. Виборці також мають вибір між різними кандидатами, партіями та політиками. Коли країна має лише одну партію, це, як правило, диктатура.

ПОЛІТИЧНА ТОЛЕРАНТНІСТЬ

Демократичні суспільства повинні бути політично толерантними. Це означає, що, хоча одна політична група знаходиться при владі, права інших груп залишаються захищеними. Демократичне суспільство зазвичай об'єднує людей багатьох культур, рас, релігій та етнічних груп, які мають різні точки зору. Люди, які не представлені у владі, мають право організовуватися і висловлюватися. Політичні меншини іноді називають «опозицією», оскільки вони можуть мати ідеї, які відрізняються від більшості, що перебуває при владі. Якщо більшість намагається позбавити прав представників меншин чи людей, що мають інші переконання, ніж більшість, то вона також знищує демократію.

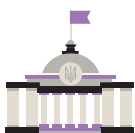
ПЕРІОДИЧНІ, СПРАВЕДЛИВІ Й ВІЛЬНІ ВИБОРИ

Один із способів висловлення своєї волі громадянами полягає у виборі представників до органів влади. У демократичній країні вибори повинні проводитися кожні кілька років. Люди повинні обирати представників на виборні посади у ході вільного та чесного процесу. Більшість дорослих громадян повинні мати право голосу й балотування на виборну посаду, незалежно від їх раси, статі, етнічної приналежності та рівня доходу. Не повинно існувати ніяких перешкод, що ускладнювали б голосування людей.

ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА

У демократичній країні люди знають правила та закони. Ніхто не стоїть вище закону. Королі, президенти, поліцейські та військові офіцери повинні підкорятися законам, як і будь-хто інший. Кожний, хто порушує закон, повинен бути покараний. У демократичних країнах люди можуть бути впевнені, що закони застосовуються в справедливий, рівний і послідовний спосіб.

ПРОЗОРИСТЬ

У демократичних країнах люди повинні мати змогу контролювати дії органів влади. Вони повинні мати змогу діяти так, щоб органи влади вживали таких заходів, яких бажає народ. Люди повинні мати доступ до інформації про те, які рішення приймаються, хто їх приймає і чому. Прозорі органи влади проводять зустрічі з громадськістю й інформують про свої дії засоби масової інформації та громадян. Прозорість сприяє більшій підзвітності й міцнішому демократичному ладу.